

Komunikat dla stowarzyszeń oraz fundacji wynikający z ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu:

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz. U. z 2019 r. poz. 1115 z późn. zm.) – dalej powoływane jako ustawa, wprowadzono nowy katalog „instytucji obowiązanych”, na których ciąży obowiązek stosowania środków bezpieczeństwa finansowego oraz inne obowiązki związane z podejmowaniem określonych działań w celu przeciwdziałania wprowadzania do obrotu wartości majątkowych pochodzących z nielegalnych lub nieujawnionych źródeł.

Do instytucji obowiązanych zalicza się m.in.:

- 1) **fundacje** ustanowione na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 1491) w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane (art. 2 ust. 1 pkt 21 ustawy),
- 2) **stowarzyszenia** posiadające osobowość prawną, utworzone na podstawie ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. – Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 713), w zakresie, w jakim przyjmują lub dokonują płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja, czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane (art. 2 ust. 1 pkt 22 ustawy).

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 2 ust. 1 pkt 20 ustawy instytucją obowiązaną jest również podmiot, który prowadzi działalność w zakresie gier losowych w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz.U. z 2018 r. poz. 165 z późn. zm.) – taką grą jest przykładowo charytatywna gra fantowa, popularna wśród organizacji pozarządowych.

Do obowiązków fundacji i stowarzyszeń, zgodnie z treścią ustawy, należy m.in.:

- 1) wyznaczenie spośród członków zarządu osoby odpowiedzialnej za wdrożenie obowiązków określonych w ustawie (art. 7 ustawy),
- 2) wyznaczenie pracownika zajmującego kierownicze stanowisko odpowiedzialnego za zapewnienie zgodności działalności instytucji obowiązanej oraz jej pracowników i innych osób wykonujących czynności na rzecz instytucji obowiązanej z przepisami o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Wyznaczony pracownik jest również odpowiedzialny za przekazywanie w imieniu instytucji obowiązanej Generalnemu Inspektorowi Informacji Finansowej. zawiadomień o transakcjach (art.8 ustawy),
- 3) identyfikacja i ocena ryzyka związanego z praniem pieniędzy i finansowaniem terroryzmu odnoszącego się do działalności fundacji i stowarzyszeń oraz sporządzanie w postaci papierowej lub elektronicznej oceny tego ryzyka (art. 27 ustawy),
- 4) stosowanie środków bezpieczeństwa finansowego wobec klientów fundacji i stowarzyszeń (art. 33 –37, art. 39 i art. 41 ustawy),
- 5) stosowanie wzmożonych środków bezpieczeństwa finansowego w przypadkach wyższego ryzyka prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (art. 43, 44 i 46 ustawy),
- 6) dokumentowanie zastosowanych środków bezpieczeństwa finansowego oraz wyników bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji (art. 34 ust. 3 ustawy),
- 7) prowadzenia bieżącej analizy przeprowadzanych transakcji, w stosunku do klientów wobec, których stosuje się wzmożone środki bezpieczeństwa finansowego (art. 43 ust. 3 ustawy),
- 8) podejmowanie działań określonych w art. 43 ust. 4 ustawy w przypadku ujawnienia transakcji nietypowej, nienaturalnie złożonej oraz opiewającej na wysokie kwoty, które wydają się nie mieć uzasadnienia prawnego lub gospodarczego.

- 9) przechowywanie dokumentacji uzyskanej w wyniku stosowania środków bezpieczeństwa finansowego oraz dowodów m.in. potwierdzających przeprowadzane transakcje (art. 49 ustawy),
- 10) wprowadzenie wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (art. 50 ustawy),
- 11) przekazywanie do Generalnego Inspektora Informacji Finansowej informacji o przyjętej wpłacie lub dokonanej wypłacie środków pieniężnych o równowartości przekraczającej 15 000 euro (art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy),
- 12) zawiadamianie w trybie i na zasadach określonych w ustawie Generalnego Inspektora Informacji Finansowej o okolicznościach, które mogą wskazywać na podejrzenie popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu (art. 74 ustawy),
- 13) wstrzymywanie transakcji w trybie i na zasadach określonych w ustawie (art. 86 ustawy),
- 14) stosowanie szczególnych środków ograniczających wobec osób i podmiotów określonych w ustawie (art. 117 ustawy).

Wymieniony powyżej katalog obowiązków fundacji i stowarzyszeń obowiązanych ustawą nie jest pełny, dlatego konieczne jest zapoznanie się szczegółowo z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu.

Zgodnie z art. 130 ustawy, fundacje oraz stowarzyszenia będące instytucjami obowiązanyymi w rozumieniu ustawy, podlegają kontroli wykonywania ww. obowiązków. Kontrolę sprawuje:

- 1) Generalny Inspektor Informacji Finansowej będący równocześnie koordynatorem kontroli,
- 2) naczelnicy urzędów celno-skarbowych,
- 3) właściwy minister lub starosta w przypadku fundacji –na zasadach określonych w ustawie o fundacjach,
- 4) wojewoda lub starosta w przypadku stowarzyszeń–na zasadach określonych w ustawie Prawo o stowarzyszeń.

Kontrola, może być przeprowadzona w zakresie i na zasadach określonych w ustawie przez ww. organy na podstawie rocznego planu kontroli bądź doraźnie. Przedmiotowa kontrola może być realizowana przez co najmniej dwóch imiennie upoważnionych przez w/w organ pracowników/kontrolerów (art. 131 i art. 132 ustawy). Szczegółowy zakres upoważnienia do kontroli określa ustawa w art. 133 ust. 2. Z przeprowadzonej kontroli sporządzany jest protokół (art. 141 ustawy) oraz wystąpienie pokontrolne zawierające m.in. zalecenia pokontrolne (art. 142 ustawy).

Uwaga: w przypadku niedopełnienia przez w/w instytucje obowiązków określonych w ustawie, przewidziane są kary administracyjne (art. 150 ustawy). Kary w drodze decyzji administracyjnej nakłada Generalny Inspektor Informacji Finansowej. W przepisach ustawy przewidziana jest także kara pozbawienia wolności (art. 156 ustawy).

Niniejsze pismo proszę potraktować jako poinformowanie o ciężących na Państwa organizacji obowiązkach prawnych. Gdyby Państwa organizacja nie spełniała wymogów wskazanych w ustawie, należy jak najszybciej podjąć działania porządkujące tę kwestię. Wskazane jest także zapoznanie się szczegółowo z przepisami cytowanej powyżej ustawy.

Zwracam się z prośbą o przekazanie informacji pisemnej do Starostwa Powiatowego w Wyszku (adres: Al. Róż 2, 07-200 Wyszki), czy Państwa organizacja jest instytucją obowiązanyą w myśl przepisów cytowanej powyżej ustawy. Jeżeli w powyższym zakresie zmieni się sytuacja w Państwa organizacji to również wskazane jest poinformowanie o tym fakcie Starostwa Powiatowego w Wyszku.

*Podpisany
Elżbieta Anusiewicz-Lisowska*

MICESTAROSTA